

| Karta opisu zajęć - Sylabus                                                                                                                                                                                                                                                                   |    |                                                                                                                                         |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu                                                                                                                                                                                                               |    |                                                                                                                                         |  |
| I. INFORMACJE PODSTAWOWE                                                                                                                                                                                                                                                                      |    |                                                                                                                                         |  |
| Nazwa zajęć:<br>Instytucjonalne formy wsparcia rodzin i dzieci z niepełnosprawnością                                                                                                                                                                                                          |    | Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim:<br>2020/2021                                                                    |  |
| Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia:<br>Pedagogika Przedszkolna i Wczesnoszkolna ,jednolite studia magisterskie o profilu praktycznym                                                                                                                                         |    |                                                                                                                                         |  |
| Język wykładowy: polski                                                                                                                                                                                                                                                                       |    | Rodzaj zajęć: Wspieranie rozwoju dzieci w wieku przedszkolnym i w młodszym wieku szkolnym                                               |  |
| Rok studiów: V                                                                                                                                                                                                                                                                                |    | Semestr: 10                                                                                                                             |  |
| Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3                                                                                                                                                                                                                                                    |    | Koordynator zajęć<br>Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:<br>Małgorzata Podolak dr<br>malgorzata.podolak@pansjar.edu.pl |  |
| Jednostka organizacyjna: Wydział Humanistyczny                                                                                                                                                                                                                                                |    |                                                                                                                                         |  |
| FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN                                                                                                                                                                                                                                                       |    |                                                                                                                                         |  |
| Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:                                                                                                                                                                                   |    |                                                                                                                                         |  |
| Studia stacjonarne                                                                                                                                                                                                                                                                            |    | Studia niestacjonarne                                                                                                                   |  |
| Wykład:                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 30 | Wykład:                                                                                                                                 |  |
| Ćwiczenia:                                                                                                                                                                                                                                                                                    |    | Ćwiczenia:                                                                                                                              |  |
| Laboratorium:                                                                                                                                                                                                                                                                                 |    | Laboratorium:                                                                                                                           |  |
| Lektorat:                                                                                                                                                                                                                                                                                     |    | Lektorat:                                                                                                                               |  |
| Projekt:                                                                                                                                                                                                                                                                                      |    | Projekt:                                                                                                                                |  |
| Zajęcia praktyczne:                                                                                                                                                                                                                                                                           |    | Zajęcia praktyczne:                                                                                                                     |  |
| Seminarium:                                                                                                                                                                                                                                                                                   |    | Seminarium:                                                                                                                             |  |
| Zajęcia terenowe:                                                                                                                                                                                                                                                                             |    | Zajęcia terenowe:                                                                                                                       |  |
| Praktyki zawodowe:                                                                                                                                                                                                                                                                            |    | Praktyki zawodowe:                                                                                                                      |  |
| Inna forma (jaka):                                                                                                                                                                                                                                                                            |    | Inna forma (jaka):                                                                                                                      |  |
| RAZEM:                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 30 | RAZEM:                                                                                                                                  |  |
| II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE                                                                                                                                                                                                                                                                    |    |                                                                                                                                         |  |
| Wymagania wstępne i dodatkowe:<br>Podstawowa wiedza z zakresu socjologii rodziny oraz instytucji systemu pomocy społecznej w Polsce.                                                                                                                                                          |    |                                                                                                                                         |  |
| Cel (cele) kształcenia dla zajęć:<br>Zapoznanie studentów z wiedzą na temat instytucjonalnych i naturalnych form i rodzajów wsparcia rodzin z różnymi problemami oraz wyposażenie ich w umiejętność udzielania wsparcia oraz rozwiązywania dylematów dotyczących interwencji w życie rodziny. |    |                                                                                                                                         |  |
| Efekty uczenia się określone dla zajęć                                                                                                                                                                                                                                                        |    |                                                                                                                                         |  |

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

**UWAGA:**

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.

| Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć* | Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się) |
|---------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Wiedzy - zna i rozumie</b>                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                  |
| W01                                               | zróżnicowanie modeli ujmowania procesu wspierania rozwoju dziecka lub ucznia, w tym behawioralnego, konstruktywistycznego, emancypacyjnego; zadania edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej w zakresie wspierania rozwoju dziecka lub ucznia; proces adaptacji dziecka w przedszkolu i ucznia w szkole; strategie stymulowania aktywności poznawczej dziecka lub ucznia, zasady wykorzystywania zabawy do stymulowania rozwoju dziecka oraz rolę inicjacji: czytelnicznej, teatralnej, muzycznej, plastycznej i technicznej; | KW-14                                                                                            |
| W02                                               | cele, zasady i formy współpracy przedszkola i szkoły z rodzicami lub opiekunami dzieci lub uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi oraz z dziećmi w wieku przedszkolnym i uczniami w młodszym wieku szkolnym, w procesie wychowania i kształcenia                                                                                                                                                                                                                                                        | KW-14                                                                                            |
| <b>Umiejętności - potrafi</b>                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                  |
| U01                                               | kształtować bezpieczne i przyjazne edukacyjne środowisko rozwoju dzieci lub uczniów, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb, możliwości i uzdolnień dziecka lub ucznia, z nastawieniem na osobowy i podmiotowy rozwój;                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | K-U01                                                                                            |
| U02                                               | wykorzystywać w codziennej praktyce edukacyjnej różnorodne sposoby organizowania środowiska uczenia się – w sali lub klasie, poza placówką systemu oświaty i w środowisku lokalnym, dostarczać dzieciom lub uczniom różnych źródeł, w tym za pomocą technologii informacyjno-komunikacyjnej, gromadzenia doświadczeń i okazji do zaangażowanego uczenia się                                                                                                                                                                   | K-U01                                                                                            |
| <b>Kompetencji społecznych - jest gotów do</b>    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                  |
| K01                                               | budowania relacji wzajemnego zaufania między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami dziecka lub ucznia, oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności edukacji                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | K-K01                                                                                            |

|                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                               |             |                                                                                                 |                                                                            |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------|
| K02                                                                                                                                                          | efektywnej współpracy z nauczycielami, specjalistami, w tym psychologiem, logopedą, pedagogiem, lekarzem, i rodzicami dzieci lub uczniów oraz innymi członkami społeczności przedszkolnej, szkolnej i lokalnej na rzecz dzieci lub uczniów i zapewnienia jakości pracy przedszkola lub szkoły |             |                                                                                                 | K-K01                                                                      |
| <b>UWAGA!</b><br>Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne. |                                                                                                                                                                                                                                                                                               |             |                                                                                                 |                                                                            |
| TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                               |             |                                                                                                 |                                                                            |
| Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne): |                                                                                                                                                                                                                                                                                               |             |                                                                                                 |                                                                            |
| Symbol treści programowych                                                                                                                                   | Opis treści programowych                                                                                                                                                                                                                                                                      | Forma zajęć | Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się * | Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć # |
|                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                               | wykład      |                                                                                                 |                                                                            |
| TP-01                                                                                                                                                        | Funkcja rodziny z dzieckiem niepełnosprawnym                                                                                                                                                                                                                                                  |             | wykład problemowy                                                                               | Egzamin pisemny                                                            |
| TP-02                                                                                                                                                        | Potrzeby dzieci z niepełnosprawnościami i ich rodzin                                                                                                                                                                                                                                          |             | wykład problemowy                                                                               | Egzamin pisemny                                                            |
| TP-03                                                                                                                                                        | Istota i rodzaje wsparcia dziecka w rozwoju – biologicznym, intelektualnym, emocjonalnym, psychicznym, duchowym                                                                                                                                                                               |             | wykład problemowy                                                                               | Egzamin pisemny                                                            |
| TP-04                                                                                                                                                        | Charakterystyka i rola instytucji pomocowych i wspierających:<br>- placówki służby zdrowia,<br>- placówki systemu oświaty,<br>- placówki opieki społeczne                                                                                                                                     |             | wykład problemowy                                                                               | Egzamin pisemny                                                            |
| TP-05                                                                                                                                                        | Formy wsparcia dzieci z niepełnosprawnością w procesie integracji i inkluzji ze społeczeństwem:<br>- wsparcie pedagogiczne,<br>- wsparcie psychologiczne,<br>- wsparcie socjalne (materialne)                                                                                                 |             | wykład problemowy                                                                               | Egzamin pisemny                                                            |

|                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                |  |                     |                 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|---------------------|-----------------|
| TP-06                                                                                                                                                                                                                         | Polityka społeczna państwa wobec dzieci z niepełnosprawnością i ich rodzin                                     |  | wykład problemowy   | Egzamin pisemny |
| TP-07                                                                                                                                                                                                                         | Aspekty prawne pomocy i wsparcia dzieci niepełnosprawnych i ich rodzin – prawa człowieka, prawa dziecka        |  | wykład problemowy   | Egzamin pisemny |
| <b>Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.</b> |                                                                                                                |  |                     |                 |
| Dla wykładu:                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                |  |                     |                 |
| * np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy                                                                                                                             |                                                                                                                |  |                     |                 |
| # np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt                                                                                                                                                                               |                                                                                                                |  |                     |                 |
| Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.                                                                                                   |                                                                                                                |  |                     |                 |
| <b>ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)</b>                                                                                                                                                                     |                                                                                                                |  |                     |                 |
| <b>Literatura podstawowa :</b>                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                |  |                     |                 |
| J .Szymanowska., Rodzina z dzieckiem niepełnosprawnym., wyd. Tras Humana,2008                                                                                                                                                 |                                                                                                                |  |                     |                 |
| S. Cudak., Wychowawcze i emocjonalne funkcjonowanie rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym, wyd WSH Włocławek 2007                                                                                                               |                                                                                                                |  |                     |                 |
| M. Wiśniewska., Wsparcie dziecka z niepełnosprawnością ., wyd. Impuls 2021                                                                                                                                                    |                                                                                                                |  |                     |                 |
| <b>Literatura uzupełniająca:</b>                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                |  |                     |                 |
| M. Orlikowska, J. Świtała., Rodzina z dziećmi z niepełnosprawnością intelektualną ., wyd nauk. UKEN                                                                                                                           |                                                                                                                |  |                     |                 |
| <b>III. INFORMACJE DODATKOWE</b>                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                |  |                     |                 |
| <b>BILANS PUNKTÓW ECTS</b>                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                |  |                     |                 |
| <b>OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)</b>                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                |  |                     |                 |
| Forma aktywności                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                |  | Liczba godzin *     |                 |
| Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia                                                                                                                              |                                                                                                                |  | 30                  |                 |
| Praca własna studenta                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                |  | 45                  |                 |
| <b>SUMA GODZIN:</b>                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                |  | 75                  |                 |
| <b>OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)</b>                                                                                                                                                                                |                                                                                                                |  | <b>3</b>            |                 |
|                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                |  | Liczba punktów ECTS |                 |
| SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ                                                                                                                                                                          | Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia |  | Ogółem: 3           | 1               |
|                                                                                                                                                                                                                               | Praca własna studenta                                                                                          |  |                     | 2               |
| * godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;                                                                                                                                                                             |                                                                                                                |  |                     |                 |
| <b>OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:</b>                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                |  |                     |                 |

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

Przygotowanie do egzaminu W-01,U-01, K-01;75 godz.  
,Czytanie literatury W-01,U-01, K-01 30 godz

#### KRYTERIA OCENIANIA

##### Ocena kształtująca:

-zaangażowanie Studenta w wykonywanie zadań podczas zajęć (udzielanie odpowiedzi na zadane pytania, werbalizacja myśli, opinii, skojarzeń logicznych). Informacja zwrotna - wzmocnienie aktywności i twórczej postawy Studenta przez pochwałę, docenienie zaangażowania na forum grupy, odznaczenie aktywności. Dążenie do rozbudzenia zainteresowania Studenta podejmowaną problematyką na tyle, aby formułował on pytania, dzielił się refleksjami, uczestniczył w dyskusji oraz zgłaszał własne twórcze pomysły i postulaty.

##### Ocena podsumowująca:

Ocena z egzaminu pisemnego:

-bardzo dobrą – gdy posiada wyczerpującą wiedzę z zakresu problematyki omawianej w trakcie zajęć i bezbłędnie odpowiada na pytania (bezbłędnie definiuje pojęcia i dokonuje ich pogłębionej charakterystyki) oraz potrafi dokonać analizy i oceny konkretnych zagadnień problemowych i potrafi proponować różnorodne rozwiązania konkretnych przypadków praktycznych

-plus dobrą – gdy posiada rzetelną wiedzę z przedmiotowego zakresu, odpowiada bez błędów merytorycznych i formalno-językowych (poprawnie definiuje pojęcia i poprawnie charakteryzuje poszczególne zagadnienia oraz potrafi dokonać analizy i oceny konkretnych zagadnień problemowych

-dobrą – gdy posiada rzetelną wiedzę z przedmiotowego zakresu, odpowiada bez poważnych błędów merytorycznych i formalno-językowych (poprawnie definiuje pojęcia i poprawnie charakteryzuje poszczególne zagadnienia oraz potrafi dokonać analizy i oceny konkretnych zagadnień problemowych

-plus dostateczną – gdy posiada podstawową wiedzę z zakresu problematyki omawianej w trakcie zajęć, nie (definiuje podstawowe pojęcia i dokonuje ich ogólnej charakterystyki)

-dostateczną – gdy posiada podstawową wiedzę z zakresu problematyki omawianej w trakcie zajęć (definiuje podstawowe pojęcia i dokonuje ich ogólnej charakterystyki), a ewentualne popełniane błędy merytoryczne nie są rażące

-niedostateczną – gdy nie posiada podstawowej wiedzy z zakresu problematyki omawianej w trakcie zajęć (nie potrafi zdefiniować podstawowych pojęć i dokonać ich ogólnej charakterystyki)

#### INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

.....  
(data, podpis Koordynatora  
odpowiedzialnego za zajęcia)

.....  
(data, podpis Kierownika Zakładu/  
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

Uwaga:  
Karta opisu zajęć (sylabus) musi być dostępna dla studenta.